

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 11/ 20. julij 2023

JULIJ - POLETNI MESEC IN ŠE ZADNJI REZULTATI ZAKLJUČENIH PROJEKTOV IN NATEČAJEV!

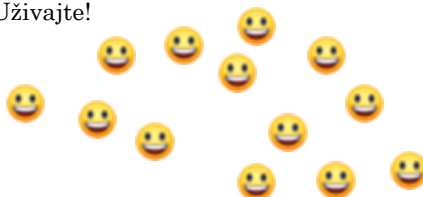

Najprej za trenutek zaprite oči, globoko zadihajte in po občutku izberite, kje bi bili najraje ta trenutek, ko ste prejeli in odprli Ekošolski list.

Če ste pomislili na branje, ga prelistajte in pogledjte, če ste med nagrajenci, ali pa vas mogoče zanimajo predstavitve primerov dobrih praks, ki jih bodo vaši kolegi in kolegice predstavili na konferenci koordinatorjev 21. in 22. avgusta na Čatežu.

Če trenutno uživate na domačem vrtu, v senci košatih dreves, na plaži ali se družite s prijatelji, pa vam želimo, da to počnete čim dlje, kolikor lahko.....

Uživajte!

KOLENDAR DOGODKOV:

21. avgust	Konferenca koordinatorjev programa Ekošola za vrtce 2023/2024 Prijavnica	
22. avgust	Konferenca koordinatorjev programa Ekošola za šole in fakultete 2023/2024 Prijavnica	
10. september	Rok za oddajo prispevkov Misija: Zeleni koraki med počitnicami	
26. september	Podelitev zelenih zastav prvi dobitnikom za šolsko leto 222/2023 in natečajev ter projektov za šolsko leto 2022/2023; Lokacija: Hiša EU	
28. september	Regijsko srečanje OŠ in SŠ; Lokacija: Brežice	
9. oktober	Izobraževalna delavnica zaključenega projekta Erasmus ForLife - Gozd vseživljenjski učitelj; Gozdna pedagogika; Lokacija: Mestni gozd v Celju	

Vsebina:

GLOBE

2

Odpadkom dajemo novo življenje

Mlekastično Šolska VRTilnica

3

Ekobranje za ekoživljenje

4

Mladi poročevalci za okolje

5

LEAF

Konferenca koordinatorjev

6

GLOBE – ZAČETNO USPOSABLJANJE

30. junija in 1. julija je na ČŠOD Gorenje potekalo dvodnevno začetno izobraževanje za vzgojitelje in učitelje. Namenjeno je bilo vsem, ki bodo v šolskem letu 2023/2024 pričeli z izvajanjem GLOBE aktivnosti in tistim, ki so z izvajanjem že pričeli, pa so svoja znanja želeli razširiti. Izobraževanje je bilo namenjeno preučevanju biosfere, pedosfere in atmosfere.

Srečanja se je udeležilo 35 udeležencev, ki so se v dveh dneh seznanili z različnimi teoretičnimi protokoli, ki so jih kasneje preizkusili tudi na terenu preko praktičnih aktivnosti. Več <https://ekosola.si/dvodnevno-zacetno-izobrazevanje-vzgojiteljev-in-uciteljev-v-mednarodnem-programu-globe/>

Jasmina Mlakar - prva trenerka Mednarodnega programa GLOBE

Program Ekošola je dobil tudi svojo prvo GLOBE trenerko, ki je pod mentorstvom nacionalne koordinatorice GLOBE Hrvaška, Diane Garašić, preko izvedenih aktivnosti uspešno izkazala ustrezna teoretična in praktična znanja in s tem pridobila naziv GLOBE trenerka.

Iskrene čestitke Jasmini Mlakar za pridobljeni naziv!

ODPADKOM DAJEMO NOVO ŽIVLJENJE

Otroci in mladi so skozi projektne aktivnosti spoznali pomen ločenega zbiranja odpadkov ter krogotoke za odpadne materiale iz vsakdanjega življenja. Odpadki in odpadna embalaža so dragocena surovina za pridobivanje novih uporabnih izdelkov. V projektu je sodelovalo 228 ustanov, v nagradni natečaj pa se je vključilo 70 ustanov z več kot 300 izdelki.

Več <https://ekosola.si/zmagovalci-projekta-odpadkom-dajemo-novo-zivljenje-2022-2023/>

Vrtci, I. triada OŠ	1. mesto	OŠ Ob Dravinji
	2. mesto	OŠ Brinje Grosuplje
	3. mesto	OŠ Železniki, Vrtec Železniki
II. in III. triada OŠ	1. mesto	OŠ Prežihovega Voranca Ravne na Koroškem
	2. mesto	OŠ Notranjski odred Cerknica POŠ 11. maj Grahovo
	3. mesto	OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica
Srednja šola	1. mesto	Gimnazija in srednja šola Rudolfa Maistra Kamnik
	2. mesto	Gimnazija in SŠ Rudolfa Maistra Kamnik
	3. mesto	Srednja zdravstvena šola Slovenj Gradec
Posebna kategorija	1. mesto	OŠ Glazija
	2. mesto	OŠ Kozara Nova Gorica
	3. mesto	OŠ Franceta Bevka Tolmin PŠ s PP

ZAKLJUČEK PROJEKTA MLEKASTIČNO ZA ŠOLSKO LETO 2022/2023

V projektu Mlekastično je sodelovalo 174 izobraževalnih ustanov, 879 mentorjev ter 9834 otrok, učencev in dijakov.

Spoznavali ste slovenske lokalne pridelovalce, izdelovali mlečne izdelke, skrbeli za krave molznice ... Na različne načine ste upodabljali pot mleka od slovenske kmetije do okusnih mlečnih izdelkov na mizi. Izdelovali ste didaktične igre, koledarje in kuharice. Ugotovili ste, da v šolah in vrtcih ponujajo »ta pravo« slovensko mleko. Raziskovali ste vpliv mleka na zdravje. Krave mlekarice ste kreativno upodabljali z različnimi tehnikami - od risb, akvarelov, voščenk, kolažev, lesa do pravih kipov iz tetrapakov ter ostalih odpadnih materialov.

Zahvaljujemo se vam za vse poslane prispevke, vaše sodelovanje in ustvarjalnost. Vsi nagrajenci so objavljeni na povezavi <https://ekosola.si/zakljucek-projekta-mlekasticno-za-solsko-let-2022-2023/>

SVETOVNI DAN MLEKA – NARAVNOST MLEKASTIČEN!

Pridružili ste se nam tudi ob svetovnem dnevu mleka ter ozaveščali o pomenu uživanja mleka kot viru beljakovin in energije ter njegovem vplivu na rast in razvoj otrok. 5 najizvirnejših kampanj ob svetovnem dnevu mleka smo tudi nagradili.

PROJEKT ŠOLSKA VRTILNICA

Šolski vrtovi so lahko koristen in učinkovit način uporabe šolskega dvorišča in zanimiva učilnica. Z njimi lahko povežemo učence z naravo, ki je glavni vir njihove prehrane, jih naučimo osnov vrtnarjenja in spretnosti ter znanja. Predstavljajo interdisciplinarni pristop več predmetov: matematika, naravoslovje, umetnost, športna vzgoja. S šolskimi vrtovi lahko dosežemo več izobraževalnih ciljev, vključno z vzgajanjem učencev za odgovornost do okolja, odgovornost do rastlin, odgovornost do živali, povezanih z vrtom, ter tudi na zdrav način življenja.

Aprila so ustanove, ki so izbrale temo okolica šole/vrtca ali izbrale projekt Šolska Vrtilnica, prejele paket semen, ki jih je podarila Semenarna Ljubljana.

Nagradni natečaj je letos potekal v dveh kategorijah: Šolski vrt skozi fotografijo in Kam gre naš pridelek, kjer ste prikazali, kako porabite pridelek s šolskega vrta (kaj ste skuhal, spekli, kako ste uporabili zelišča ...).

Nagrajene ustanove in mentorji so objavljeni na povezavi: <https://ekosola.si/solska-vrtilnica-nagrajenci-projekta-v-solskem-letu-2022-2023/>

»EKOBRANJE ZA EKOŽIVLJENJE«

Tudi letos ste z mladimi prebrali veliko knjig z okoljsko in trajnostno tematiko ter jih povezali z vsakdanjimi temami. Projekt je uspešno zaključilo 348 ustanov.

Mladinska knjiga

Natečaj je bil razdeljen na dva dela: dve starostni skupini sta ustvarjali likovne izdelke, drugi dve pa literarne. Pri poustvarjanju zgodbic je nastalo veliko zanimivih izdelkov, ki so nastajali predvsem iz odpadnih materialov. Svojo domišljijo in razmišljanje so v drugi in tretji triadi osnovne šole ter v srednji šoli prelili na papir in tako ustvarili čudovite pesmi in spise.

Nagrajene ustanove z mentorji:

Vrtec	OŠ Apače, Vrtec Apače (Katja Babič) OŠ Črna na Koroškem, Enota Vrtec Kralj Matjaž Črna (Nežka Plešivčnik) Otroški vrtec Metlika (Mojca Fir) Vrtec Zelena jama (Aleksandra Miklič) Zasebni zavod vrtec Želvetica, Maribor (Natalija Fingušt)
OŠ	DOŠ Prosenjakovci (Mateja Hladen) OŠ Orehek Kranj (Nina Berčič Oman) OŠ Ormož (Urška Stanko) OŠ Šmarjeta (Renata Trbanc)
SŠ	Strokovni center - Mladinski dom Maribor (Svetlana Kurnik)
OŠ s PP	CUDV Draga (Meta Štravs) OŠ 27. julij Kamnik (Andreja Janežič)

Nagrajeni mentorji likovno-literarnega natečaja:

Vrtec in prva triada OŠ	Vrtec Pedenjped Novo mesto (Mateja Malnar Tome) Vrtec Pobrežje Maribor, Enota Ob gozdu (Katja Rakovnik, Brigita Koren Mulec) Vrtec Radovljica, Enota Brezje (Anita Podrekar Zupan, Aneta Varl) Vrtec Radovljica, Enota Lesce (Špela Bevc) OŠ Vojke Šmuc Izola, PŠ Korte (Petra Mekiš) OŠ Frana Kranjca Celje (Ivica Lapanja) OŠ Gornja Radgona (Edita Vodan Šošta-
Druga in tretja triada OŠ	OŠ Dob (Lucija Šarc) OŠ Pohorskega bataljona Oplotnica, POŠ Kebelj (Tanja Novak) OŠ Šentvid (Maja Novak Rupnik)
SŠ	Ekonomška šola Novo mesto (Mojca Radešček) ŠC PET (Brina Bobnar)
OŠ s PP	CUDV Radovljica (Metka Cerar) CUEV Strunjan (Samira Šabić Pečar) OŠ Glazija (Romana Pušnik) OŠ IV Murska Sobota (Valerija Kranjec)

Projekt podpira Mladinska knjiga, ki bo izbrane ustanove nagradila z letno naročnino izbranih revij (Ciciban, Cici zabavnik, Moj planet, PIL, GEA).

Vsem nagrajencem in sodelujočim iskrene čestitke!

Prvo in drugo mesto slovenskih mladih poročevalcev za okolje na mednarodnem tekmovanju

Letos se lahko slovenski mladi poročevalci pohvalijo z velikim mednarodnim uspehom. Mednarodna komisija je dva prispevka slovenskih dijakov iz GSSM Kamnik in Gimnazije Ledina ter njihovih vrstnikov ocenila kot najboljša v kategoriji »International Collaboration« (mednarodno sodelovanje):

- 1. mesto: Gimnazija in srednja šola Rudolfa Maistra Kamnik ter Istek Ozel Acibadem Anadolu Lisesi, Turčija** za članek: [Tweeting Trouble: Climate Change. Are We Silencing Our Birds?](#), mentorica: Tatjana Cvrtila Ložar;
- 2. mesto: Gimnazija Ledina (Gašper Roblek) in Diogo Martens, Portugalska** za video: [Under the Surface: the unknown importance of Wetlands](#), mentorica: Alja Sabadžija.

Na oceno devetčlanske mednarodne žirije so lahko ponosni, saj je bilo letos prijavljenih rekordnih 234 prispevkov, največ (več kot 50) prav v kategoriji »MPO - mednarodno sodelovanje« (YRE - International Collaboration). Ta kategorija je namenjena snovanju in pripravi skupnega prispevka vsaj dveh šol iz različnih držav. Veseli nas, da se je za mednarodno sodelovanje letos v Sloveniji odločilo največ šol doslej.

Priznanje za uvrstitev v ožji izbor mednarodnega tekmovanja prejmejo tudi:

Srednja trgovska in aranžerska šola Ljubljana	5-bug hotel	Manca Pia Ambrož, Lea Podlesnik, Lea Štefe, Eneja Vidraj Žavbi	Alenka Medved Saša Hiti
OŠ Železniki	Greenspire	Mirjam Hana Lorber, Špela Vrhunc, Manca Podrekar, Teja Gajgar, Ela Dolenc, Mila Mohorič, Iza Bratina, Lana Lušina	Petra Tolar

Podrobneje preberite na povezavah: [Slovenski mladi poročevalci za okolje mednarodni zmagovalci – Ekošola \(ekosola.si\)](#) in [YRE Global – Winners of the International YRE Competiton 2023](#)

Izbrani naj prispevki za Mlade poročevalce v Sloveniji

PRISPEVKI NACIONALNO			
OSNOVNA ŠOLA			
OŠ Rače	Svet v Račah	19 učencev	Katja Stupan
OŠ Kuzma	V goričkih gozdovih se pojavljajo divja odlaga-	Deny Vouri	Irena Grašič Arnuš
OŠ Horjul	Smeti ne mečemo v naravo	Urban Podržaj, Aljaž Jerreb, Kermal Habibović	Barbara Jagodic
OŠ Dob	Intervjuji	Brina Likar, Lucija Jurcan, Teja Hrup Mavsar	Jasna Zorenč, Simona Najmanj Vedenik
VIZ OŠ Rogatec	"Najlepši občutek je poslušati brenčanje	Zara Korez, Ema Vodusek	Petra Prevolšek
OŠ Turnišče	Doprinos turniške šole k reševanju svetovnega	Eva Lapoša	Neža Ritlop
SREDNJE ŠOLE			
Gimnazija Jožeta	Tekli smo, da bi bili	Lucija Rotar, Žiga Vaupo-	Darja Silan
SŠ za gradbeništvo in varovanje okolja	Podnebni tek	Luka Skok, Mark Filip Mlakar	Alenka Lah Kalan, Janja Čuvan, Slavica Volčanjšek
Ekonomška šola Murska Sobota	Prva Zero Waste trgovina v Murski Soboti	Neva Gašević	Lara Puhan
FAKULTETE			
FOV Kranj	Trajnostna mobilnost v občini Medvode	Rok Trunkelj	Alenka Baggia

LEAF - ZNANJE O GOZDOVIH

V Ekoportalu je Program Znanje o gozdovih izbralo 198 ustanov. Mentorji ste oddali 100 pisnih poročil. Glede na pisna poročila je v gozdnih dejavnostih sodelovalo več kot 1400 mentorjev ter 15000 otrok, učencev in dijakov.

Na spletni strani **Exposure Slovenija** (<https://slovenia.exposure.co/>) smo objavili primere dobrih praks (gozdnih dejavnosti) Programa LEAF, ki ste nam jih posredovali mentorji.

18 ustanov je letos **prvič končalo gozdni cikel**, zato prejmejo leseno plaketo (certifikat) Programa LEAF skupaj z lesenim listom. **55 ustanov** je **ponovno v celoti izvedlo celotni gozdni cikel**, zato prejmejo nov lesen list za svojo plaketo. **23 ustanov**, si je za svoje sodelovanje prislužilo priznanje.

Seznam prejemnikov certifikatov, lesenih listov in priznanje so objavljeni na povezavi <https://ekosola.si/program-leaf-v-solskem-letu-2022-2023/>

Vabimo vas, da se Programu LEAF - Znanje o gozdovih pridružite tudi v prihodnjem letu.

Ekošola meri odtis CO2 – Znani podnebni šampioni in Podnebni ambasadorji

Tudi v letošnjem šolskem letu ste izvedli veliko aktivnosti, povezanih z ogljičnim odtisom, ki ga ustvarjamo kot posamezniki, šola, skupnost ... in določili vrsto ukrepov, kako lahko svoj odtis zmanjšamo. Šole in posamezni razredi, ki so bili najbolj aktivni in so pridobili naziv

Podnebni šampion, so:

👉 GRM Novo mesto - Center biotehnike in turizma: Dijaki 1. letnikov (smer vrtnar in cvetličar)

👉 OŠ Dragomelj: šola (vsi učenci)

Najbolj angažirani učitelji/profesorji, ki so ozaveščali mlade in so pridobili naziv

Podnebni ambasador:

👉 OŠ Božidarja Jakca, Katarina Volčini Ratajc

👉 OŠ Lenart, Janja Kojc

👉 OŠ Livada Ljubljana, Damjan Bratkovič

👉 OŠ Železniki, Sabina Peternel

VABIMO

Vljudno vas vabimo na konferenco koordinatorjev programa Ekošola, ki jo organiziramo tudi letos posebej za vrtce in posebej za druge ustanove. Udeležba na konferenci je **brezplačna**.

KONFERENCA KOORDINATORJEV
PROGRAMA EKOŠOLA 2023/2024

VRTCI, ponedeljek, 21. avgusta 2023, Kongresni center Terme Čatež.

Prijave do vključno **ponedeljka, 31. julija 2023**, povezava: <https://ekosola.wufoo.com/forms/zkkgpqy19qdwxn/>

Namenjena je vsem sodelujočim v vrtcih v programu Ekošola (koordinatorjem, vodjem projektov, drugim sodelavcem).

Program konference: <https://ekosola.si/program-konference-koordinatorjev-2023-2024-vrtci/>

ŠOLE, torek, 22. avgusta 2023, Kongresni center Terme Čatež.

Prijave: do vključno **ponedeljka, 31. julija 2023**, povezava: <https://ekosola.wufoo.com/forms/z17f96xw13rgdhg/>

Program konference: <https://ekosola.si/program-konference-koordinatorjev-2023-2024-osnovne-sole-srednje-sole-fakultete/>

OBVESTILO PRVIM DOBITNIKOM ZELENIH ZASTAV IN NAGRAJENCEM PROJEKTOV ZA ŠOLSKO LETO 2022/2023

Obveščamo vas, da bomo podelitev zelenih zastav novim ustanovam za šolsko leto 2022/2023 podelili 26. septembra 2023 na posebnem dogodku, ki ga bomo organizirali v Hiši EU v Ljubljani. Podrobnosti o dogodku boste prejeli v začetku septembra.

S to objavo vas obenem prosimo, da za podelitev pripravite predstavitev (PPT ali filmček), v kateri na kratko prikažete vaše dejavnosti (na kratko predstavite ustanovo, prek fotografij pa predstavite projekte in dejavnosti tega šolskega leta).

Rok za pripravo predavitve: teden pred dogodkom.

Hkrati obveščamo tudi vse nagrajence projektov: LEAF - ZNANJE O GOZDOVIH, ŠOLSKA VRTILNICA, EKOBANJE ZA EKOŽIVLJENJE, MLEKASTIČNO, ODPADKOM DAJEMO NOVO ŽIVLJENJE, MLADI POROČEVALCI ZA OKOLJE, PODNEBNE ŠAMPIONE IN PODNEBNE AMBASADORJE, KROŽNOST JE NAŠA PRILOŽNOST IN OBLIKOVALSKI IZZIV, da bomo podelili nagrade na posebnem dogodku 26. septembra 2023 v Hiši EU. O uri podelitve vas bomo obvestili v začetku septembra.